

ΘΡΥΨΑΛΛΑ

Ξοργίζουσι τὰ μεγάλα, ἐνῶ τὰ μικρὰ παρενοχλοῦν.
Τὰ πρῶτα ἔχουσι ἔντασιν, τὰ δεύτερα ἔχουσι διάρκειαν.
Εἶναι σὺν τῷ σὲ γανγίξῃ ἕνας μέγας σκύλος καὶ
ἔξ ἄλλου ἕνα μαλλιάρῳ σκυλάκι, ποῦ γανγίζοντας σὲ
παίρνει ἀπὸ πίσω, ἕως ν' ἀλλάξῃς δρόμον. Γλιστρᾶς
καὶ πέφτεις: Σηκῶνεσαι, ξεσκονίζεσαι καὶ τραβᾶς δουλειά
σου, ἀλλοίμονό σου ὅμως, ἂν σὲ τρυπᾷ ἕνα καρφάκι τοῦ
παπουτσιοῦ σου: χάνεις τὴν εὐθυμία σου γιὰ ὅλη τὴν
ἡμέρα, καὶ τὰς σκέψεις σου καὶ τὴ δουλειά σου.

*
* *

Τὰ ἐλαττώματα μιᾶς φυλῆς τὰ καταδεικνύουσι κυρίως τὰ
χαρακτηριστικὰ σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα δὲν δίδεται προσοχή.
Τῶν Νεοελλήνων λ. χ. τὸ ἀκανόνιστον χαιρέτημα (ἄλλοτε
σὲ χαιρετᾷ ἑδαφιαίως καὶ ἄλλοτε προσπερνᾷ σὺν τῷ μὴ σὲ
βλέπῃ) τί λόγον ἔχει; πρόκειται περὶ ἀφηρημάδας; περὶ
ἐλλείψεως κοινωνικῆς ἀγωγῆς; περὶ ἀπορροφήσεως ἀπὸ
κάποιαν ἐπείγουσαν σκέψιν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συναν-
τήσεως; ἢ πρόκειται ἀπλῶς διὰ τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν
ὁποῖαν ἔχει ἢ δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκην σου; Ἴδου τὸ ζήτημα.

Σ. ΒΙΚΑΤΟΥ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΛΟΓΙ

*
* *

Ὁ Δωρικὸς καὶ ὁ Ἰωνικὸς τῆς ἀρχαιότητος Κόσμος, παρὰ τὰς ἀντιθέσεις του εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς, ἔχει καὶ σημεῖα προσεγγίσεως. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ψυχὴ: ἡ Ἑλληνικὴ. Τοῦτο ὅμως δὲν παρατηρεῖται εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κόσμου· ἀκριβῶς διότι πρόκειται περὶ διαφοροῦ ψυχῆς. Ἄρχει μία καὶ μόνη ματιὰ αἰσθητικοῦ τεχνοκρίτου καὶ εἰς τὸ σχετικῶς τελειότερον ἄγαλμα τῆς ἀρχαιότητος, διὰ νὰ ἀποφανθῇ ὅτι πρόκειται περὶ τέχνης Ῥωμαϊκῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ συνήθης παρατηρητὴς μᾶς ἑλληνικῆς λ. χ. Νίκης καὶ τῆς σημερινῆς Νίκης τοῦ Ἰταλοῦ Μπαρόνι ἀντιλαμβάνεται τοῦτο. Ἄφ' ἐνὸς ἡ χάρις, ἡ ἀφέλεια, ἡ ἀνεπίδεικτος ἐκδήλωσις τῆς καλλιτεχνικῆς σκέψεως, ἡ ἡρεμία καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κινήσει, καὶ ἐξ ἄλλου ἡ ὑπερβολή, ἡ βιαία κινήσις, ἡ φλυαρία εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς σκέψεως τοῦ τεχνίτου, ἂν ὑπῆρξε ποτὲ καλλιτεχνικὴ σκέψις.

*
* *

Διατί ἡ σύγχρονος λαϊκὴ ψυχὴ ἐξακολουθεῖ κατὰ βάθος νὰ συμπαθῇ τὸν διαφεύγοντα τὴν σύλληψιν ἐγκληματιαν; Πρόκειται ἄρα γε περὶ ἀπομειναρίου τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας κατὰ τοὺς ὁποίους ἔφευγε τὴν καταδίωξιν ὁ βασανισμένος ραγιαῖς, ἡ καὶ ἀνθίστατο νικηφόρος πολλακίς ὁ βουνίσσιος τῶν σκλάβων προστάτης; Ὁπωσδήποτε τὴν συμπάθειαν δυναμώνει καὶ κάποιος θαυμασμὸς πρὸς τὴν περιφρόνησιν τῆς ζωῆς, πρὸς τὴν παλληκαριὰ καὶ τὴν ὄλην ἐμφάνισιν τοῦ ἀρματωλοῦ.

Καὶ τοῦ Κίτσου ἡ μάννα ὅταν ἐπὶ γαίαν νὰ τὸν κρεμάσουν δὲν ἔκλαιε τὸ παιδί της, ἀλλὰ τὴν ἀπογύμνωσιν του ἀπὸ

τὴν κλέφτικὴν ἄρματοσιά. Κορύφωσιν τοῦ πρὸς τὴν παλληκαριά θαυμασμοῦ ἀποτελεῖ μία ἀφήγησις ἰατροῦ διακριθέντος διὰ τὴν φιλαλήθειάν του, ὅτι ἤκουσε γυναῖκα τοῦ βουνοῦ ἐγκυμονοῦσαν, νὰ θωπεύῃ τὴν γαστέρα της καὶ νὰ λέγῃ: «αἶ! καὶ νὰ μοῦ γεννηθῇ παλλήκαρος, καὶ νὰ τὸν δώσῃ σὶ σίδερα!».

*
* *

Πολλάκις ἐξυμνήθησαν τὰ μεγάλα μάτια, τὰ δυνατά, τὰ ρεμβώδη, τὰ ἡδυπαθῆ, τὰ σκιασμένα, τὰ ἀμυγδαλωτά, ἀλλὰ δὲν ἠξιώθησαν ἐπιορκοῦς προσοχῆς κάτι μικρά, τοσαδά, ματάκια, ἐνεδρεύοντα μὲ συγκεντρωμένην γλύκα, φωσφορίζοντα, καρφωνόμενα εἰς τὸν ἀπέναντί των, ποὺ ἔχουν σχετικὴν, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἀπόλυτον εὐμορφιά.

*
* *

Οἱ καταφερόμενοι κατὰ τῶν παρασήμων καὶ κατὰ πάσης ἐν γένει ἐξωτερικῆς διακριτικῆς ἐνδείξεως, ἀφίνουν νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι ἡ μόρφωσις, ἡ εὐφυΐα, ἡ ἰκανότης, ἀρκοῦν πρὸς διάκρισιν τῶν ἀνθρώπων. Διαφωνεῖ ἐν τούτοις ἡ ἀγυρτία.

*
* *

Οἱ διαφοροὺς πόλεις ἐπισκεπτόμενοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσουν τὰ ἀναμφισβήτητα προτερήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ παρατηρήσουν μὲ λύπην των, ὅτι που-

θινὰ δὲν εἶναι ἀηδεστέρα ἢ φωνὴ τῆς λαϊκῆς γυναικὸς
καὶ τὸ ξεροβήξιμον τοῦ λαϊκοῦ ἀνδρός.

*
* *

“Ὅταν εἰς τὸν δρόμον σὲ χαιρετᾷ κάποιος ἢ καὶ κάποια
ἐγκαρδίως, μὲ τὴν προσφώνησιν «γεια, χαρά σου», τὸ πρῶ-
τον πὸν θὰ κάμης εἶναι νὰ παρατηρήσης μήπως φορῆς
φουστανέλλα, καὶ ἀφοῦ πεισθῆς περὶ τοῦ ἐναντίου, νὰ ἀντι-
φωνήσης τότε: «ἡ ὥρα σου ἢ καλή».

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

